

طرفداران بازی تلگرامی «همستر کامبت» زیر ذره‌بین آسیب‌شناس اجتماعی

عاقبت کوهی که موش زاید

سپهילה نوری
دبیر ویژه‌نامه

اوایل سال بود که تب بازی تلگرامی «همستر کامبت» بالا گرفت. از هر پنج زن و مرد که اغلب‌شان جوان بودند دست کم یک نفر آنچنان در رویای پولدار شدن غرق شده بود که نه تنها برای ضربه زدن‌های پشت سر هم بر صفحه موبایل دنبال دلیل منطقی نمی‌گشت که به انواع و اقسام ترفندها متوسل می‌شد تا به نوعی میانبر بزند و با سرعت بیشتری صفحه موبایل را به قول فرنگی‌ها تاچ کند. این گروه از زنان و مردان برای این کار حتی دنبال هیچ توجیهی نمی‌گشتند، بلکه فقط می‌خواستند از هر فرصتی استفاده کنند تا از دیگری پیشی بگیرند و در تاریخی که وعده آن داده شده بود، درآمدضربه‌ای چند صد میلیونی کسب کنند. ماه‌ها گذشت و حالا که به پایان سال رسیدیم، این وعده پوشالی محقق نشد! اما سهل‌انگارانه است اگر به این علامت سؤال بزرگ پاسخ ندهیم که چه شد عده‌ای باور کردند همین که گوشه‌ای بنشینند و به صفحه موبایل ضربه‌های پی در پی بزنند، درآمدی هنگفت کسب خواهند کرد؟

مطرح، راجع به موضوع مورد نظر صحبت کرده‌اند. البته سویه اقتصادی و روحیه افراد هم از موضوعات تعیین‌کننده دیگری است که سبب می‌شود در شرایط سخت اقتصادی، افراد بویژه نوجوانان و جوانان که تمایل زیادی به انجام کارهای راحت و البته پول‌ساز دارند، به تئوری سرایت دامن بزنند. از دکتر عباسی اسفجیری پرسیم چقدر ممکن است «مجازی‌محور» بودن این بازی کریپتویی باعث افزایش اقبال عمومی به آن شده باشد و پاسخ می‌دهد: بسیار زیاد! این بازی در فضایی دنبال می‌شد که کسی، آن دیگری را نمی‌شناخت و نمی‌دید. در حقیقت هر کاربری در بعد فردی خویش به مهارت‌هایش توجه می‌کرد و از آنجاکه

به اعتقاد «عباسی اسفجیری» ریشه تکثیر پدیده‌های اجتماعی و همه‌گیر شدن آنها به «تئوری سرایت» باز می‌گردد و در این مورد خاص، تئوری سرایت تابع دنیای پیرامون گروهی از افرادی است که به واسطه ویژگی‌های شخصیتی‌شان نسبت به پدیده‌های جدید و اغواکننده واکنش نشان می‌دهند. این گروه از افراد همواره ذهن‌شان در پی آن است که دریابند چرا فلان هنرمند، بازیگر یا چهره مطرح به یک موضوع خاص واکنش نشان داده، در مورد آن توثیت زده یا نظری ارائه کرده است. در واقع این مدل رفتاری این افراد به کنکاش ذهنی آنها بازمی‌گردد و می‌خواهند به هر ترتیبی شده بفهمند چرا تعدادی از افراد

باید این طنز تلخ را از ذره‌بین آسیب‌شناس اجتماعی بگذرانیم تا دریابیم جامعه ایران و جوامع مشابه در صورت پذیرش بی‌چون و چرای چنین پدیده‌هایی مترصد چه آسیب‌هایی خواهند بود؟ دکتر علی‌اصغر عباسی اسفجیری، آسیب‌شناس و مدرس دانشگاه به این سؤال پاسخ داده و علت اقبال عمومی به چنین موضوعات نگران‌کننده‌ای را از دو منظر فردی و اجتماعی مورد واکاوی قرار داده است. به اعتقاد این جامعه‌شناس ویژگی‌های شخصیتی و هویت فردی از یک سو و بدنه جامعه و دیدگاه اجتماعی از سوی دیگر، سبب می‌شود تا گروهی از افراد به چنین وعده‌های فریبنده‌ای دلخوش کنند.